

สรุปผลการประชุม

“ASEAN Consultative Committee on Standard and Quality for Prepared Foodstuff Product Working Group (ACCSQ PFPWG) ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง”

ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

ณ เมืองยอกยาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

การประชุม “ASEAN Consultative Committee on Standard and Quality for Prepared Foodstuff Product Working Group (ACCSQ PFPWG) ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง” ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ เมืองยอกยาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๑ คน จากประเทศสมาชิกอาเซียน ๘ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย โดยมี Dr. Roy A. Sparringa, Deputy Chairman for Food Safety and Hazardous Substances Control, National Agency for Drug and Food Control ทำหน้าที่เป็นประธาน และนางสาวเมทนี สุนทรักษ์ ที่ปรึกษาสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นประธานร่วมในที่ประชุม

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ขอสรุปสาระสำคัญของประชุม ดังนี้

๑. โครงการริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (ASEAN Integration Initiatives)

๑.๑ ที่ประชุมรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานดำเนินการภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ครั้งที่ ๗ กำชับให้ประเทศสมาชิกอาเซียนปฏิบัติตาม “Notification Procedures” ที่ระบุใน Article 11 ของข้อตกลง ATIGA อย่างเคร่งครัด

๑.๒ ฝ่ายเลขานุการอาเซียนรายงานความคืบหน้าของโครงการริเริ่มเพื่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ผลการประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (ACCSQ) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคณะทำงานด้านผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปของอาเซียน (PFPWG) และรายงานการประเมินผลการดำเนินการระยะครึ่งทางสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Mid-Term Review of the AEC Blueprint) ที่ประชุมรับทราบ

๑.๓ ที่ประชุมรับทราบโครงการภายใต้แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนด้านมาตรฐานและการรับรอง (Master Plan on ASEAN Connectivity for Standards and Conformance) จำนวน ๒ โครงการ และเห็นพ้องที่จะให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคในการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมของกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป ในกรณีที่มีความจำเป็น

๑.๔ ที่ประชุมรับทราบผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (SEOM) ที่ระบุว่าการดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงานและกลไกติดตามการดำเนินงานเพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Scorecard) ประจำปี ๒๐๑๐-๒๐๑๑ นั้น ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

๒. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศไทยรายงานความคืบหน้าในการจัดทำเว็บไซต์ ASEAN Food Safety Network (AFSN) ที่ได้มีการปรับปรุงเว็บไซต์ให้ง่ายต่อการใช้งานและการเข้าถึงข้อมูล ปัจจุบันเว็บไซต์นี้ถูกใช้เป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความปลอดภัยอาหารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆของคณะทำงานด้านความปลอดภัยอาหารของอาเซียนได้

๓. การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการปรับประสานมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป (Taskforce on Harmonisation of Prepared Foodstuff Standards)

ประเทศอินโดนีเซียรายงานผลการประชุมของ Taskforce on Harmonisation of Prepared Foodstuff Standards ครั้งที่ ๗ ซึ่งได้มีการประชุมในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ เมืองยอกยาคาร์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีสาระสำคัญของรายงานการประชุม ดังนี้

๓.๑ ที่ประชุมเห็นควรให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทบทวนข้อมูลใน template ของรายการวัตถุเจือปนอาหาร (food additives) ภายใต้ food category No. 05.2 (Confectionery including hard and soft candy, nougats, etc. other than food categories 05.1, 05.3 and 05.4) และขอให้ได้ข้อยุติสำหรับรายการของวัตถุเจือปนอาหาร ที่จะนำมาปรับประสานด้านมาตรฐานในการประชุม Taskforce on Harmonisation of Prepared Foodstuff Standards ครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๘) โดยที่ประชุมได้เสนอรายการของวัตถุเจือปนอาหาร (food additives) ที่มีแนวโน้มในการนำมาปรับประสานมาตรฐาน จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ (๑) Caramel III (๒) Caramel IV และ (๓) Carmines

๓.๒ เห็นพ้องให้พลาสติกที่ใช้ห่อหุ้มลูกอม เป็นรายการของวัสดุสัมผัสอาหาร (food contact materials) ที่มีความสำคัญในลำดับแรกที่จะนำมาปรับประสานด้านมาตรฐานภายในภูมิภาค โดยประเทศไทยได้รับมอบหมายให้เขียนแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลมาตรฐานเรื่อง food contact materials ที่ใช้ในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบในการปรับประสานมาตรฐานต่อไป

๓.๓ เห็นควรให้ประเทศสมาชิกกลับไปทบทวนข้อมูลสารปนเปื้อนในอาหารที่เป็นโลหะหนัก (heavy metal contaminants) อีกครั้งก่อนที่จะมีการกำหนดรายการของโลหะหนักที่จะนำมาปรับประสานด้านมาตรฐาน

๔. การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการจัดทำกรอบความตกลงยอมรับร่วมสำหรับผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป (Taskforce on Development of MRA for Prepared Foodstuff)

ประเทศบรูไนรายงานผลการประชุมของ Task Force on Development of MRA for Prepared Foodstuff ครั้งที่ ๔ ซึ่งได้มีการประชุมในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ เมืองยอกยาคาร์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีสาระสำคัญของรายงานการประชุม ดังนี้

๔.๑ ประเทศไทยแจ้งที่ประชุมทราบกรณีรัฐสภาไทยให้ความเห็นชอบการจัดทำกรอบการเจรจาความตกลงด้านมาตรฐานและการตรวจสอบรับรองรายสาขา รวม ๖ กลุ่มผลิตภัณฑ์ ซึ่งรวมถึงกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป ทำให้ผู้แทนไทยสามารถเข้าร่วมการประชุม Taskforce on Development of MRA for Prepared Foodstuff ในครั้งนี้ได้

๔.๒ ที่ประชุมพิจารณาร่างกรอบความตกลงยอมรับร่วม (ASEAN Sectoral Mutual Recognition Arrangement for Prepared Foodstuff Product) ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ ยกเว้นประเทศอินโดนีเซีย เห็นว่าขอบเขตของ “Prepared Foodstuff Product” ใน Article 1: Definitions ของร่างเอกสาร ASEAN Sectoral Mutual Recognition Arrangement for Prepared Foodstuff Product ควรครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปภายใต้พิกัดอัตราภาษีศุลกากรหมายเลข ๒๒ (HS Code 22) ได้แก่ เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซียเห็นควรให้ครอบคลุมแค่ HS Code 16-21 แต่จะกลับไปขอหารือในประเทศก่อน ส่วนประเทศพม่าและเวียดนามไม่ได้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้

๔.๓ ที่ประชุมเห็นควรให้เพิ่มนิยามของ “Contact Point” และ “ASEAN Food Safety Network” รวมทั้งนิยามของ “Joint Sectoral Committee” และเห็นควรให้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง “Designating Bodies”

๔.๔ ที่ประชุมรับทราบความเห็นของประเทศอินโดนีเซียในการปรับปรุงเนื้อหาทางกฎหมายของร่างกรอบความตกลงยอมรับร่วม และเห็นชอบที่จะปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาทางด้านเทคนิคก่อนที่จะทบทวนเนื้อหาทางกฎหมาย โดยประเทศอินโดนีเซียแจ้งที่ประชุมว่าขอสงวนสิทธิ์ในการออกความเห็นต่อ 2nd draft MRA แต่จะขอให้ข้อคิดเห็นต่อร่างเอกสาร 3rd draft MRA ซึ่งเป็นร่างเอกสารที่ประเทศไทยจะต้องนำมติจากการประชุม Task Force on Development of MRA for Prepared Foodstuff ครั้งที่ ๔ มารวมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากประเทศสมาชิกอาเซียน และเวียนร่างเอกสารดังกล่าวภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อขอข้อคิดเห็นจากประเทศสมาชิกอาเซียน และนำเสนอในการประชุม Taskforce on Development of MRA for Prepared Foodstuff ครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๕)

๕. การประชุมคณะกรรมการด้านห้องปฏิบัติการการวิเคราะห์อาหารของอาเซียน (ASEAN Food Testing Laboratory Committee (AFTLC))

ประเทศไทยรายงานผลการประชุม AFTLC ครั้งที่ ๑ ซึ่งได้มีการประชุมในวันที่ ๑๓-๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมรับทราบและเห็นควรให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะสมัครเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านการวิเคราะห์อาหารของอาเซียน (ASEAN Food Reference Laboratories - AFRLs) สาขาใหม่จำเป็นต้องมีงบประมาณของประเทศในการสนับสนุน AFRL อย่างยั่งยืน สำหรับขอบเขตของ AFRL ที่จะจัดตั้ง จะต้องเน้นไปที่การสนับสนุนความปลอดภัยอาหาร ในภูมิภาคอาเซียนเป็นหลัก ขณะนี้ประเทศอินโดนีเซียที่ได้เสนอตัวเป็น AFRL สาขา food additives ยังไม่มีขอบเขตของ food additives ที่ชัดเจน ส่วนประเทศไทย (กรมวิทยาศาสตร์บริการ) ที่ได้เสนอตัวเป็น AFRL สาขา food contact materials จะเน้นไปที่ พลาสติก เซรามิก และโลหะ

๖. การปรับประสานข้อกำหนดด้านเทคนิคในอาเซียน (Harmonisation of Technical Requirements)

๖.๑ การนำข้อกำหนดการควบคุมอาหารของอาเซียน (ASEAN Common Food Control Requirements) ไปปฏิบัติ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๖.๑.๑ ASEAN Common Principles and Requirements for Food Hygiene
ที่ประชุมเห็นว่า ประเทศสมาชิกใดที่มีข้อกำหนดภายในประเทศสอดคล้องกับข้อกำหนดการควบคุมอาหารของอาเซียน เรื่อง สุขลักษณะอาหาร ในเชิงหลักการแล้ว ให้ถือได้ว่าประเทศดังกล่าวมีข้อกำหนดภายในประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อกำหนดการควบคุมอาหารของอาเซียน และมอบหมายให้ประเทศไทยนำตารางสถานะของแต่ละประเทศในการนำข้อกำหนดการควบคุมอาหารของอาเซียน เรื่อง สุขลักษณะอาหาร ไปใช้ ขึ้นเผยแพร่ทางเว็บไซต์ AFSN พร้อมกับปรับปรุงรูปแบบตาราง เพื่อให้ดูผ่านทางเว็บไซต์ได้ง่ายขึ้น

๖.๑.๒ ASEAN Common Principles and Requirements for the Labelling of Pre-packaged Food

ที่ประชุมให้เพิ่มนิยามของคำว่า “nominal quantity” ใน Section 2 ของข้อกำหนดการควบคุมอาหารของอาเซียน เรื่อง ฉลากอาหาร ตามความเห็นของมาเลเซีย ซึ่งดัดแปลงมาจากนิยามที่ระบุใน ASEAN Common Principles and Requirements for Pre-packaged Products และให้ทำการอ้างอิงโยง (cross reference) สำหรับเนื้อหาใน Article 4.1 c กับเอกสารดังกล่าว ตามความเห็นของสิงคโปร์ แทนการแนบเอกสารดังกล่าวไว้ในภาคผนวก

๖.๑.๓ ASEAN Common...

๖.๑.๓ ASEAN Common Principles for Food Control Systems

ที่ประชุมขอให้ประเทศสมาชิกแจ้งความประสงค์ในการขอรับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคที่จำเป็นในการนำข้อกำหนดการควบคุมอาหารของอาเซียน เรื่อง ระบบควบคุมอาหาร ไปใช้ภายในประเทศ และได้รับแจ้งจากประเทศลาวว่า ประเทศลาวได้มีการก่อตั้ง Food and Drugs Inspection Bureau ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบกำกับดูแลอาหารหลังออกสู่ตลาดแล้ว

๖.๒ การปรับปรุงระบบการตรวจสอบและการออกใบรับรองอาหารนำเข้าและส่งออกภายในอาเซียน (Import-Export Inspection and Certification System)

ที่ประชุมขอให้ Task Force on Development of MRA for Prepared Foodstuff พิจารณาอ้างอิงเอกสาร “ASEAN Principles and Guidelines for Harmonisation of Food Import-Export Inspection and Certification Systems” ใน MRA ของระบบการตรวจสอบและรับรองของประเทศสมาชิกอาเซียน และขอให้ประเทศอินโดนีเซียเขียนร่างเอกสาร ASEAN Principles and Guidelines for Harmonisation of Food Import-Export Inspection and Certification Systems ฉบับนี้ภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้ประเทศสมาชิกเปรียบเทียบความสอดคล้องกับ Codex และส่งข้อคิดเห็นกลับภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

๖.๓ ระบบการตรวจสอบและออกใบรับรอง HACCP และ GMP (HACCP and GMP Requirements and Inspection and Certification Systems)

ที่ประชุมมอบหมายให้ประเทศไทยแก้ไขร่างเอกสาร Guidelines for ASEAN Audit and Certification of Food Hygiene and HACCP ในเรื่อง timeframe for corrective actions ตามความเห็นที่ได้รับจากประเทศสมาชิกอาเซียน และขอให้ประเทศไทยให้คำจำกัดความของคำว่า “ASEAN Sectoral Committee” โดยให้เขียนร่างเอกสารดังกล่าวภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งข้อคิดเห็นกลับภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

๗. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคนิค (Technical Infrastructure)

๗.๑ ประเทศไทยในฐานะ ARASFF Contact Point ได้รายงานสถานการณ์ปัจจุบันของ ASEAN Rapid Alert System for Food and Feed (ARASFF) และขอความร่วมมือจากประเทศสมาชิกในการส่งข้อมูลแจ้งเตือนผ่านทาง ARASFF เมื่อมีการตรวจพบอาหารที่ไม่ปลอดภัย ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องการปรับประสานข้อกำหนดด้านเทคนิคภายในอาเซียนกับ Interim Steering Committee of ARASFF (ISCA) เนื่องจากการปรับประสานข้อกำหนดดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่อง food hygiene และ food labelling จะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานของ ARASFF

๗.๒ ประเทศไทยแจ้งว่าได้รับมอบหมายจาก SOM-AMAFF ให้เป็นผู้ร่างเอกสาร “Rules and Procedures for the operations of ARASFF” ซึ่งจะเวียนให้ประเทศสมาชิกพิจารณาให้ความเห็นต่อไป ส่วนเอกสาร Term of Reference (ToR) ซึ่ง ISCA ได้ทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว จะเสนอให้ SOM-AMAFF พิจารณารับรองในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ นี้ ที่ประชุมรับทราบ

๘. ASEAN Task Force on Codex (ATFC)

ประเทศไทยรายงานผลการประชุม ATFC ครั้งที่ ๑๒ ซึ่งจัด ณ กรุงไทย ประเทศไทย ในวันที่ ๑๐-๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมรับทราบ

๙. โครงการฝึกอบรมเพื่อการบูรณาการในกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปของอาเซียน

๙.๑ โครงการความร่วมมือกับ International Life Sciences Institute – Southeast Asia Region (ILSI-SEAR)

ผู้แทนจาก ILSI-SEAR นำเสนอภาพรวม โครงสร้าง และกิจกรรมขององค์กร และได้เสนอที่จะส่งมอบ ASEAN Food Safety Standards Database ซึ่งเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับค่ากำหนดของ food additives จำนวน ๔๕ ชนิด และการจัดกลุ่มอาหาร (food categories) ซึ่งแบ่งกลุ่มตาม Codex GSFA จากข้อมูลของประเทศสมาชิกอาเซียน ให้แก่ PFPWG เพื่อส่งเสริมการ harmonization ภายในภูมิภาคอาเซียน โดยที่ประชุมเห็นชอบ และอนุญาตให้ผู้แทนจาก ILSI-SEAR เข้าร่วมในการประชุม the 8th Meeting of the Task Force on Harmonisation of Prepared Foodstuff Standards ครึ่งหน้า สำหรับฐานข้อมูลดังกล่าว ให้เปิดเผยได้ โดยมี ILSI-SEAR เป็น Administrator และประเทศสมาชิกเป็น Moderators ซึ่งสามารถแก้ไข ข้อมูลใน database ได้ และที่ประชุมได้ขอให้ ILSI-SEAR เวียน template ให้แก่ประเทศสมาชิกภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อรวบรวมข้อมูลและเริ่มทดลองใช้งานในขั้นแรกต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการอาเซียนรวบรวมรายชื่อที่จะเป็น List of Contact Points จากประเทศสมาชิกส่งให้แก่ ILSI-SEAR สำหรับเวียน template ดังกล่าว

๑๐. AEC Scorecard

ที่ประชุมทบทวนและแก้ไข AEC Scorecard ในส่วนของผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป โดยแก้ไขระยะเวลาเป้าหมาย และเพิ่มเติมภารกิจใหม่ ดังนี้

- ข้อ ๙.๕.๑.๕ เรื่องการทำ survey on the implementation of ASEAN Common Principles and Requirements
- ข้อ ๙.๕.๒.๒ การจัดตั้งห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านการวิเคราะห์อาหารของอาเซียน (AFRLs) สาขา Food Additives และสาขา Food Contact Materials
- ข้อ ๙.๕.๗ ASEAN Principles and Guidelines for Harmonisation of Food Import-Export Inspection and Certification Systems
- ข้อ ๙.๕.๘ การจัดทำฐานข้อมูล ASEAN Food Safety Standards Database

๑๑. การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ที่ประชุมเห็นควรให้มีการส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือ SMEs ภายในภูมิภาคอาเซียนให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในเรื่องความปลอดภัยอาหาร มีความตระหนักและสามารถนำมาตรฐานและข้อกำหนดต่างๆ ไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจได้ โดยที่ประชุมเห็นพ้องให้จัดโครงการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ SMEs ในด้านต่างๆ โดยเริ่มจากการศึกษาปัญหาของ SMEs ในแต่ละประเทศภายในภูมิภาคอาเซียนก่อน และขอให้ประเทศไทยรวบรวมข้อมูลจากประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องโครงการฝึกอบรมที่จำเป็นในการส่งเสริม SME โดยให้ใช้ template ที่ฝ่ายเลขานุการอาเซียนเป็นผู้จัดทำ และเวียน template ดังกล่าวภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนตอบกลับภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และเสนอที่ประชุม ACCSQ PFPWG เพื่อพิจารณาในครั้งต่อไป

กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

การประชุม ACCSQ PFPWG ครั้งที่ ๑๖ กำหนดจัดประชุมในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ประเทศมาเลเซีย

ข้อเสนอแนะ

๑. ผลการประชุม ACCSQ PFPWG ครั้งที่ ๑๕ จะต้องดำเนินการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของ มกอช. (www.acfs.go.th) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการประชุม และต้องเร่งดำเนินการในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรื่องโครงการฝึกอบรมที่จำเป็นในการส่งเสริม SMEs เรื่องการจัดทำแบบสอบถามด้าน food contact materials และเรื่องการปรับปรุงเอกสาร Guidelines for ASEAN Audit and Certification of Food Hygiene and HACCP ต้องเวียนขอความเห็นจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องภายในกรอบเวลาที่กำหนด

๒. เรื่องการจัดทำกรอบความตกลงยอมรับร่วม (MRA) ต้องให้ความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการ และเชิงกฎหมาย ทางด้านวิชาการ ต้องพิจารณากรอบความตกลงยอมรับร่วมนี้ว่าครอบคลุมอะไรบ้าง ส่วนทางด้านกฎหมาย ต้องพิจารณาว่าผลลัพธ์จากการทำกรอบความตกลงยอมรับร่วมนี้จะมีผลกระทบต่อใครบ้าง และเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายระหว่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างเอกสารกรอบความตกลงยอมรับร่วมฉบับนี้ด้วย

๓. ควรให้มีการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) ในเรื่องอาเซียน เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้แก่ข้าราชการรุ่นหลังได้ศึกษาและนำมาต่อยอด สามารถดำเนินงานได้โดยไม่ติดขัดหรือล่าช้าโดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรในองค์กร รวมถึงควรมีการถ่ายทอดให้ผู้เกี่ยวข้องภายนอกองค์กรได้รับทราบ